

November: fogászati hónap

Száz éve gyakorlatilag nem volt hazánkban rossz foggyermek, ma a 3 évesek 50 százaléka, az általános iskolásoknak pedig 90 százaléka fogbeteg. A megelőzés érdekében nélkülözhetetlen tehát a folyamatos egészségügyi felvilágosítás — hangsúlyozta Tóth Pál tanszékvezető egyetemi docens kedden, a SOTE Gyermekfogászati és Fogszabályozási Klinikáján tartott sajtótájékoztatón.

Az idén tizedik alkalommal rendezik meg novemberben az állami egészségügyi és társadalmi szervek — mindegyikük az Országos Egészségnevelési Intézet, a megyei egészségnevelési központok és a Vöröskereszt — a fogászati hónapot. Számos előadással, tájékoztatókivánnal, játékos versenyekkel próbálják a többi között — még inkább ráirányítani a figyelmet a helyes táplálkozásra és a fogápolásra. A fogbetegség ugyanis valójában táplálkozási betegség, elszoktunk a rágástól és mindinkább lesozkatjuk erről gyermekeinket is. A szülők általában a gyermek egy éves koráig tartják a helyes étrendre vonatkozó előírásokat, ezt követően azonban már a „fel-nőttség” kevéssé ragaszkodik az étellekkel kínálják az apróságokat is. Pedig — a szakemberek véleménye szerint — legalább 15 éves korig igényeinek a több fehérjéj, gyümölcsöt, és a lehető legkevesebb mennyiségű szénhidrátot, főleg édességet tartalmazó ételeket.

A fogbetegségek megelőzése nem csupán emberi, egészségügyi okokból áll a figyelem előterében. Rendkívül nagy munka járul a gyógyítóhálózatra is. Több nagyobb városunkban — például Szegeden, Miskolcon, Szombathelyen — elkezdődött az önálló gyermekfogászati hálózat kiépítése is. Ahhoz, hogy minden gyermeknek legyen el tudandó látni, az elkövetkező 4-5 éven belül 100-120 új gyermek-, illetve iskolafogorvosi státuszra lenne szükség vizsgálatjuk erről gyermekeikén.

Öt éves a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza

Evente mintegy 900 rendezvénnyel, politikai fórumokkal, előadásokkal, kerekasztal-beszélgetésekkel, 800 filmvetítéssel, valamint több mint száz könyv és 30 képzőművészeti jellegű kiállítással várja az érdeklődőket a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza — mondotta Ivan Vasziljevics Szalimon nagykövetségi tanácsos, a Szovjet Baráti Társaságok Szövetségének magyarországi képviselője kedden a Szovjet Kultúra és Tudomány Háza fennállásának 5. évfordulója alkalmából rendezett sajtótájékoztatóon.

Az eltelt öt év alatt a látogatók száma meghaladta a 3 milliót. A házat rendszeresen felkeresik szocialista brigádok, iskolák, részükre külön programokat szerveznek.

(MTI)

Múzeumi hónap — 33 ezer látogató

Nagyszerű plakát, szépen tervezett meghívók invitáltak az elmúlt hónapban a város lakóit a múzeum megannyi érdekes rendezvényére, kiállításra, filmvetítésre, tárlatvezetésre, kirándulásra, tudományos ülésre. Most a tizenhét napos megrendezett múzeumi és emlékei hónap végén elkészülnek az értékelések. A Móra Ferenc Múzeum szeptemberi programja minden eddiginél gazdagabb és változatosabb volt. Újításnak számított, s beváltotta a hozzá fűzött reményeket az az elképzelés, hogy a négy héten át tartó múzeumi szakaszon keresztül a figyelem középpontjába kerüljenek a képzőművészeti, természettudományi, régészeti és a néprajz területén a múzeum állandó kiállításai. 28 és fél éven keresztül meg, a Képtár kiállításainak több mint 4 ezer 100 látogatója volt. A múzeumban 28, a Képtárban tizenegy tárlatvezetést rendeztek. A természettudományi hetén szocialista brigádok tagjai részére kirándulást szerveztek Fehér-tóra, ahol az öt-

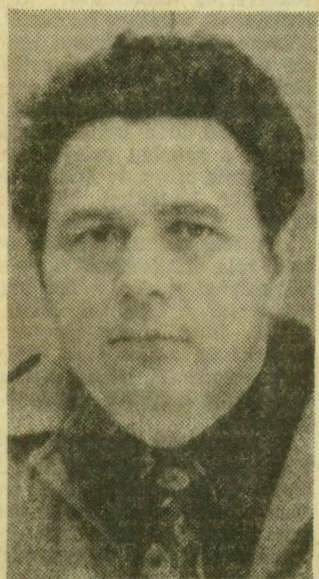
tani különleges madárvilággr is ismerkedhettek meg a múzeumban. Nagy sikerrel volt annak a két tudományos ülésnek, melyeken a megye múzeumainak kutatói számoltak be legújabb eredményeikről, mutatták be a legfrissebb leleteket. Az érdeklődők népes tábora mellett a múzeumi szakma képviselői is eljtek ezekre a programokra. A múzeumok reneszánszának élük. Egyre több az olyan látogató, aki nemcsak betéved a múzeum egy-egy kiállítására, hanem felkészül, érdeklődik, búvárkodik, utánaolvas és kérdez. Ezt az igényt csak új, korszerű módszerekkel, színvonalas programokkal lehet kielégíteni. Ezt szolgálja a nemrégiben létrehozott köznevelési osztály. Munkájuk eredményeként mind differenciáltabbban valósítják meg azt a fontos célt, hogy a múzeumokban felhalmozott ismeretanyagot műveltségünk részévé tegyék. A múzeumi hónap szegedi rendezvényein nagyon sok általános iskolai csoport vett részt. Ez felveti a további lépések

hetőségét is, hiszen csaknem minden tantárgyhoz kapcsolhatóak múzeumi anyagok, melyekkel hasznosan egészíthetők ki az iskolai tananyagok.

A kiállítások közül a Lengyel régiségek című tárlat nagy sikere bizonyította, hogy a Képtár lehetőségei nem korlátozódnak pusztán képzőművészeti anyagok bemutatására. A múzeumi hónap idején a szegedi Móra Ferenc Múzeum kiállításai reprezentálta az alföldi képzőművészet eredményeit és a megye fejlődését. Odesszában, a két megye testvércapcsolatainak nagyszabású rendezvényein, Varsóban pedig Csongrád megye népművészetének szép darabjait mutatták be a lengyel múzeumlátogatóknak. Az idei programban még két kiállítás szerepel. A Képtárban rendezik meg december elején Németh Éva iparművész textiljeinek bemutatóját, a Közművelődési Palota kupolájában pedig emlékkiállításal köszöntik a KMP megalakulásának 60. évfordulóját.

Szakismeret és politika

Hogy ki, mi legyen, milyen pályát, hivatást válasszon magának, abba „beleszól” a család emberformáló, -alakító ereje, fiúk esetében leginkább az apa példamutató helytállása saját foglalkozásában. Ez utóbbi, mint ösztönzés, nem érvényes Réti István, a Volán 10. sz. Vállalat pártbizottsága titkára pályaválasztására, életútja alakítására, de közvetve, áttelelesen igen. Röviddel előtte született, mikor apja, a szolnoki MÁV pályára, szolgálatára teljesítés közben szerzett betegség miatt meghalt. A megözvegyült anya ott maradt öt apró gyermekkel, két fiúval és három lányal. A MÁV melléje állt a megcsontult családnak. A Réti-gyermekeket kisiskolás koruktól kezdve a vasút tanította és nevelőthonaiban gondoskodott róluk. Az anyja munkába állt a MÁV-nál, párttag volt, a nőmozgalomban dolgozott. Ha élne még, örülne, hogy gyermekei mindannyian boldogultak. Két lánya pedagógus, a harmadik orvos, nagyobb fia villamosmozdony-szerelő, a legkisebb pedig... De menjünk sorjába.

Réti István Szegedre került, a vasútforgalmi technikumba, ahol tanuló társai sorában megálta a helyét. Akkor még nem gondolta, hogy ehhez a városhoz fog kötődni tanulással, munkával, családalapítással. Így történt pedig, noha érettségi után a távközlési műszaki főiskolán folytatta tanulmányait. Miután ott is helytállt, Szegeden kapott beosztást a MÁV-igazgatóság különböző területein. Az emelkedés lépcsőit ma sem lehet kihagyni a vasútnál. Ő sem kerülhetett el. Előbb forgalmazási, majd menetirányító, később forgalmi vonalbiztos. Eközben a mozgalmi munkában is aktívan részt vett, ahogy ezt megtanulta és gyakorolta tanulmányai alatt is. Szeged-állomáson KISZ-szervezetében dolgozott: szervezőtitkár, majd titkár. Később mint párttag is azt kapta feladatul, hogy a KISZ-ben dolgozzon tovább.

Közben szaladtak az évek. A forgalmi vonalbiztosnak, aki a legáltalánosabb volt munkatársai között, új lehetőség kínálkozott tehetsége kibontakoztatására a „civil” életben, bár szerettelet ragaszkodott a vasúthoz, tanult szakmájához. A Volán 10. sz. Vállalatnál 1970-ben kezdődött meg a járműpark nagy fejlesztése, a forgalom megszokozódása, amely sok izgalommal, új feladat-

tal, de szépséggel is járt a közlekedési szakembereknek. Réti István ennek a munkának akart részesévé válni, s a vasúttól átment a Volánhoz.

— Viszonylag új terület ez és talán nehezebb feladattal is, mint volt a MÁV-nál, ahol biztos alapon fekvő sinen lehetett továbbhaladni. Így volt? — kérdeztem tőle. — A Volánnál is a forgalomban kezdtem dolgozni, a szervezésben, az ellenőrzésben. Közben elvégeztem levelezőtagozaton a hároméves autóközlekedési tisztá iskolát.

— A pártmunkából is kivette részét az új munkahe-lyen? — Tőlem telhetően igyekeztem elvégezni minden feladatot, amit rám bízta. Előbb vezetői tagként dolgoztam a személyforgalmi alapszervezetben, majd egy éves pártiskolára küldtek tanulni. Közben megválasztottak alapszervezeti titkárnak, a nagyüzemi pártbizottságok létrejöttével pedig vállaltunk pártbizottsága titkárá-

nak. Beszélgetésünk közben többször kitért arra, hogy a szakismeret és a politika egymástól elválaszthatatlan. Amikor már itt is birtokában volt a forgalmi, az autóközlekedési ismereteknek, és megszerezte a kellő politikai képzettséget is, és még mindig újabb tudnivalókra törekedett.

— Arra gondol, hogy közben elvégeztem a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem négyéves szakosított? Szükségem volt rá, és tanulni sohasem késő. A mozgalmi tapasztalat önmagában ma már kevés a jó munkához, ha nem párosul a szakma tudásával és a marxista műveltséggel.

— Sok elfoglaltsága mellett azért is vezet kihelyezett marxizmus-leninizmus esti középiskolát, hogy ezt az igényt és követelményt plántálja hallgatóiba? — Igen, szeretném, ha sikerülne.

Réti István munkaterülete tulajdonképpen vállalata 5 ezer 400 dolgozója, 6 alapszervezetben 372 párttag eszmélet-politikai nevelése, irányítása, szervezése a jobb gazdasági eredmények elérésére. Ebben a munkában sok segítőtje van, a pártalapszervezetektől a tömegszervezetekig.

Az odesszai barátságvonattal kint járt most a Szovjetunióban Réti István, hogy Odessza megye közlekedési vállalatával baráti és munkakapcsolatot teremtsen. Úgy fogadták, hogy kész szerződéstervezettel érkezett haza, a szocialista munkaverseny kiértékelésének konkrét, pontos megfogalmazásával. Most össze kell ülnie vállalatának az üzemi négyeszőgnek, hogy kidolgozzák a szerződés másik oldalát, a saját programjukat. A kettőt szintézisre emelve, az odesszaiak Szegedén írják majd alá a dokumentumokat.

Lódi Ferenc

Feladatok a SZÖVTERV-nek

A jelen öt éves tervidőszakban számottevően megokosodtak a Szövetkezeti Tervező, Kivitelező és Üzemszervezési Vállalat — a SZÖVTERV — feladatai. A tanács tervében meghatározott mintegy 25 ezer szövetkezeti lakásból 6188-at tervez és több mint tízezer lakás beruházásában működik közre — egyéb fontos tennivalói, a szövetkezeti üzlet-, illetve üzemhálózat, új létesítmények tervezése mellett. A SZÖVTERV lakásszövetkezetekkel összefüggő feladatairól tárgyalt keddi ülésén a SZÖVOSZ elnöksége. Ennek során felhívta a figyelmet, hogy az elkövetkező öt évtendőben a jelenleginél még nagyobb arányban kell az szövetkezetek szolgálatába állítani a SZÖVTERV irodáinak szellemi, szakmai kapacitását, ugyanis teljesítőképességük lehetővé teszi, hogy a hatodik öt éves terv időszakában évente 2000–2500 lakás kivitel tervét készítsék el, s évi mintegy 3000 lakás beruházását bonyolítsák le. (MTI)

Az országban elsőként Klub a „művelőknek”

Volt egyszer egy határozat. Az Országos Közművelődési Tanács és a SZOT közösen adta ki — s a vállalati művelődési bizottságok megalakításáról szolt. 1976 végéig 50 kiemelt vállalatnál, a múlt év végéig a többinél kellett (volna) a gazdasági vezetőknek és a szakszervezeti bizottságoknak létrehozniuk e véleményint nyilatkozt, javaslatokat tevő, koordináló jellegű testületeket. Csongrád megyében ennek ellenére jelentős részük csak ez év első negyedévére alakult meg.

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa kulturális és agitációs-propagandaosztályának jelentése szerint „a művelődési tárgyi és személyi feltételei nem követelték sem a vezetés elvárásait, sem a brigádok igényeit. Az előrelépés legfőbb, talán egyetlen lehetősége ezért a koordináltabb, szervezettebb munka a művelődésben is”. Elmondja a jelentés azt is, hogy az egyes üzemek viszonylag ritkán veszik számba a lakóhelyük adta közművelődési lehetőségeiket. Vagyis a művelődési intézményekkel a kapcsolat gyakran csak az egyes programok „felvételében” merül ki. Mindeközben kíváncsok lennének, ha a tervezés és a bizottságok tagjainak felkészültségi színvonala emelkedne. Ehhez viszont — fórum kellene.

Összehívta októberben a Juhász Gyula Művelődési Központ a vállalatok oktatási osztályvezetőit, akik nagy részben egyúttal a művelődési bizottságok titkárai is. Hogy mennyit ér majd, azt esetében is a mögötte levő tartalom fogja eldönteni.

D. L.

Magyar és lengyel történészek tanácskozása

A lengyel-magyar történelmi akadémiák bizottság társadalomtudományi szakbizottságának titkára mondott bemutatót, majd megkezdődött az előnének vezetésével Veszprémben, a Magyar Tudományos Akadémia területi bizottságának székházában kezdte meg munkáját. Dr. Gutter György, a vesp-

remi akadémiák bizottság társadalomtudományi szakbizottságának titkára mondott bemutatót, majd megkezdődött az előnének vezetésével Veszprémben, a Magyar Tudományos Akadémia területi bizottságának székházában kezdte meg munkáját. Dr. Gutter György, a vesp-

Diákok a konzervgyárban

Még tart a leendő középiskolások számára a Szegedi Konzervgyárban. A leendő konzervek gyártásának kezdő művelete a paprika megtisztítása, feldarabolása. Jól jön ilyenkor az általános és a középiskolások diákok segítsége. A gyermekek évszavas turnusokban váltják egymást; ismerkednek a munkával, s egy kis zsebpénzre is szert tehetnek. Felvételük a Dugonics-iskola 8/b osztályának tanulóit örököltette meg, munka közben